

ХОТУГУ

КЫЫМ

ССКП Абыл оройуонаары комитетын уонна үлэтииттер депуаттарын оройуонаары Советын органа.

№ 38 (38).

Өтүһүнн 28 к. 1953 с.

Субуота

Саланага 10 х.

Партийн тэрлэтэлэр уураах туолуугар тэрйэр орооллара

Улуу сирдэтигэр уонна учуу-таалар В. И. Ленин уонна И. В. Сталин ыһаахтарыгар олобуу-ра, партия И. В. Сталин сөбүс са-лаага бары эстэтигэр, тэһэттэн алдараага тиһэ тэрлэтээр уонна үчүгэдиен-нэр барыларын үздэтигэр хонтуруугу, толорууну бэрэ-бирэксээһинн бары өтүһүн күһүрүдү парти сүткөн со-руга буолар диир бэлэтээ-тэ.

Тэрэһин үздэрэ баар бөлөт итэрсэтэр ордук советскай, социалистыыанна, партияны тэһэттэригэр практыческай үздэ-рингэр салааы кыһини тэһи-бит, динничи олохсубут итэрсэтэрин биһрээстэ буо-ларын ыһаабылаа.

Онон толорууну бэрэбирэ-ксээһингэ салаабааччылар сирэй өһиштэтэрэ үрдэтэр, иһин уонна олохтох сиргэ хонту-ролдуулар, ревиляциялар апа-раах үлэтин сүтэригэр илдо-лүбүтүбэ. «Та уонна аһаала, уураах уонна толоруу араһы-бат биһрээ, — салаага пар-тияны ситилин үлүбүчүлээх бөлүстэ. Салааын диир резо-люцияларды сүрүбү уонна ы-таалааһын буолаахт. Салааын диир директивалары толорууну бэрэбирэксээһин буолар» — диир, бат. Сталин үрдэтэр.

Партия XIX съездин чухал-таргыттар салааларын, иһин со-рок партияны тэрлэтээригэр партияны тэрэһин үлэ та-мыны баалайта түсэрдиитэр. Директивалар уонна колхоз ш-инигэр түрэр сурьустары то-лорууа салаалар, тэрйэр уонна хонтуруолдуу орооллара уаа-тан пһэр.

Ворошилов аатыннан колхоз партияны тэрлэтээр, иһин сөк-пүрэтэ тарт. Ворошилов И. В. пар-тияны тэрлэтээр иһин уонна бөрүтэ уураахтарын дүүл-үлэрини тэһиригэр тэһ, туо-баа тэрлэтүүн олохтун бөлү-түсүгэр көрүүн эбэттэ.

Уураах туолуутун бэрэбирэ-ксээһингэ акти агит төмөлөрүн сөптөхтү туһанар. Туолууну му нибэһхтэргэ дүүлүлүүн, сирдэтигэр, информациялар ыла-тына, өтүһүннэри пости-лэи, тустах хонтуруолууна ку-лаага кыһаатыннын уонна мистэтигэр салаалар бэрэ-бирэксээһин буола. Бу түгү-төр колхоз буолааһах үлдэ-рө ыһааһылаахтыг тоолору-лар. Сүбү иһитини госуаар-ственнай былааннара аһара то-лорууна. Санаа туулар былааннара сөптөхтү хаа-чылар. Бийлэ уо сага күдү-күтүрү сүбү иһитинигэр, мас-кылаах үлэни сүдүлэтээр.

Колхоз атын да салаа үлдэ-рүгэр ситиһиһэрээхтик үлэ-

лир буолаа, сылан-сыла аһан-тэрлэтэ хаһаайтыба өтүһүн тэрлэтээр, онон колхозтаах-тар дохуотуга түрүү. Ити-нан колхозтаахтар материал-най олохторо-дуннахтара тун-са өһөрү ситиһилэр.

Ол эрээр үгүс маанайга сүтүх партияны тэрлэтээр толорууну бэрэбирэксээһин кылаабынай сурьт таһымгар тлэрдэ иһитэр, үлдэр баар итэрсэтэр төбүт бириччиһиһэр буоларын иһит буоуоухха са-таамат. Толорууну тэрлэтүү уонна туолууну хонтуруулаа-һаага дүүхэ хааныч иһини тэһэ иһитини тэрлэтээр кубаныгары үздэтигэрин ха-чылар көрүлэр.

Холобур Мологов аатыннан, Калинин аатын уонна «Түм-сү» колхозтаары партияны тэрлэтээр кэтигээхтик уураа-ры элбэхтик сүрүбүн таһаары-нан муундурдуннар. Ол курдук «Түмсү» колхозтаары пар-тияны тэрлэтэ секретара та. Савилов Н. И. 33 уураага та-һаарылаттан баар эрэ уу-раах туолуутун бэрэбирэксээ-бит. Иһини үгэ солуугар бо-ааттаммы партияны тэрлэт-ээр салайар колхозтаарыг-ар үгэ былааннаах үздэр туол-батар. Холобур от оттоо-һуну, сир олоһунун былаан-нары тоһуруубута. Оттон «Түмсү» колхозка сүтүг со-рокур туһулааһа былаанн-нары тоһуруубута. Мологов ааты-нан колхозка төрүүн ыһы-былаанна толоруллубутара уон-на таба сүбүн массабайыт о-лодугу таһаарылабыта. Калинин аатыннан колхоз III кыбааргалаах харынан до-хуугу киллэрин сметанин 19,7 буолаһын эрэ толоору. Бу ко-лохторга үлэ дэссиплинигэр, тэрэһини билиһи да кыһаа-мат. Бу бөлүгэр хаһаа партияны үлэ мөлтөүтүбүт сиргэр би-иһааһаа үлдэр толоруубат-тарын туоһуа.

Партия КК бадалар иһаары: Шенюва доноруу табакка; сүтүмэрээһини, толорууну бэрэ-бирэксээһини партияны тэр-лэтээр кылаабынай бөрүтэри салаабыччылар сирэй өһи-тигистери үрдэтэр; молуҕа.

Маннаах толорууну үздэр-тэр бэрэбирэксээһини аһа-тарган ридовый коммунист, партияга суох маасалар өт-түрүктүн бэрэбирэксээһини билиһи дүүлэрээтэххэ эр, би-иһи олохтох тэрлэтэрлэриг, колхозтаарыг үздэтигэр баар итэрсэтэр кими оро сурьустары хаачыһаарытын өйдүтүөххэ наа-

ОРОЙУОН БАРЫ НОЛХОЗТАРЫГАР, ТАБА ИТИИТИГЭР ҮЛЭИҔИҔН НОЛХОЗТААХТАРЫГАР УОННА НОЛХОЗТААХ ДЬАХТАЛЛАРЫГАР

Табаһыттар оройуонун субэ муннахтарыгар кыттыбыт

бастын табаһыттары

ЫҔҔЫРЫЫЛАРА

КҮНДҮ ТАБААРЫСТАРИ

Ыһити тэрэбүт социали-стическай Ило холбубут үлэ-хаһаыбат модун күһүнү са-мын бөрүгөтөрө, парод ха-чыһаастыбатын саһынары быһс сылаах былаанын баар-дара сурьустарын бөлдөрүү иһини аһара толооруго, Ко-ммунистическай партия XIX ис-торическай сөһүн уураахтыг-арин олохх киллэрэгэр ко-ллаптыгистическай таба иһитини тэһэтээр политическай уонна проэктывственнай активнаста-ра эсө өрө көтөбүлүүнэ.

1953 сылаах общественай табаны саһынары госуаар-ственнай былаанын оройуон үрдүнэ таба уонсай аһсаан-нар 128,4 бырыһан, төрүү иһи табага 105,6 бырыһан толорууну хаачыһаыт. Аас-тыр 105 бырыһанга, ол иһит-төр иһа табылаан 110 бырыһанга итэргэһэ суох то-лоруого. Иһа табалары, кыла-лары элбэтэр ситиһэр, Иһа табалар кырдыастарын, ма-рылаахтары зоовет специа-листар көрүгүзүрүн эрэ бы-раккытырга.

2. Таба көрүгүзүрүгэр - хара-лыһаан зооветсприавынан кыһааһаахтыг толооруго. Та-ба ферматтар бастааһынай үздэтигэр өһөрү, түтүннүрү-күстери маанайы олохтуур-га. Таба сүтүн хааһытын, ырыганаанынын, олоһонуту-дун уонна бөрө сөһитин та-һаарыаха.

3. Табаны сүтэ сөһүнүн көрүн түс-сүтү сирдэргэ ту-руорууга. Онон оһорго, хо-ноһун иһин маршутан былаан-на оһорго. Маршутка кө-рүлүбүт аһыһаахтыг сирдери усаараттаан туһанары сити-рэр. Таба түрү сирдэргэ ха-нан багарар аһыһы саһааһа куруутун баар буолууну хаа-чыһаарга.

4. Оһунуу 1-ги күнүгэр 1954 сылга дүрөс тоһу тыба табалары туһа үгэрү му-һаары, үчүэйи-дабытааһа, уу-ото аһыһаахтыг аһааһах маршутан былааны оһорон тыбы табаны уоһугуа ту-руорууга.

5. Таба түчүтүн, өтүчүтү-наны тускаарга. Кыбаарга-га биһрүн итэргэһэ суох табаны баар түчүтүнүчүлэһаан иһэрэ. 1954 сылга колхозтар аһыһа биһрүн тиһөөй харал туһулааһун ситиһэр. Кууку-тү сарайлары бэрэбиһанын толоору туһан оһоргоһунуу.

6. Төрүү тыба табалары муус устар 1-ги күнүн аһсаан-ка төрүү мистэтигэр тлэрдэр. Төрүөхх бэлэмниһин өрдэтүн ыһага. Сага төр-үгү хаартыг, тыһаан, там-ныһаан толору харыһаанар даһааһаан олохтуурга.

7. Ырыһааһа табалары доруубат таһаараттан булчуҕу

чыһаба өтүһүн оһус молко-төр. Ити итэрсэтэрбитин кэлэр өтүгүр тоһурамы ситиһиэх-төөһит.

КҮНДҮ ТАБААРЫСТАРИ

Советскай Союз Коммуни-стическай партиятын Кини Ко-митетин бадаларындаары Иле-муну иһорическай уурааһы-нан өрө күрүдүһүн туһар, 1954 сылаах таба иһитини саһа-табы саһынарыга, оройуон та-ба иһит фермаларын үлдэ-тиһтэр, сүбэ муннааха түм-сэн оһорон бөрүгөтигэр ма-ныч социалистическай эһиһэ-тэлиһтибин ыһаабыт уонна ону толооруго Эһитини иһа-рабагт.

1. 1954 сыга табаны са-һынары госуаарственнай бы-лаанга таба уонсай аһсаан-нар 105 бырыһанга, ол иһит-төр иһа табылаан 110 бырыһанга итэргэһэ суох то-лоруого. Иһа табалары, кыла-лары элбэтэр ситиһэр, Иһа табалар кырдыастарын, ма-рылаахтары зоовет специа-листар көрүгүзүрүн эрэ бы-раккытырга.

2. Таба көрүгүзүрүгэр - хара-лыһаан зооветсприавынан кыһааһаахтыг толооруго. Та-ба ферматтар бастааһынай үздэтигэр өһөрү, түтүннүрү-күстери маанайы олохтуур-га. Таба сүтүн хааһытын, ырыганаанынын, олоһонуту-дун уонна бөрө сөһитин та-һаарыаха.

3. Табаны сүтэ сөһүнүн көрүн түс-сүтү сирдэргэ ту-руорууга. Онон оһорго, хо-ноһун иһин маршутан былаан-на оһорго. Маршутка кө-рүлүбүт аһыһаахтыг сирдери усаараттаан туһанары сити-рэр. Таба түрү сирдэргэ ха-нан багарар аһыһы саһааһа куруутун баар буолууну хаа-чыһаарга.

4. Оһунуу 1-ги күнүгэр 1954 сылга дүрөс тоһу тыба табалары туһа үгэрү му-һаары, үчүэйи-дабытааһа, уу-ото аһыһаахтыг аһааһах маршутан былааны оһорон тыбы табаны уоһугуа ту-руорууга.

5. Таба түчүтүн, өтүчүтү-наны тускаарга. Кыбаарга-га биһрүн итэргэһэ суох табаны баар түчүтүнүчүлэһаан иһэрэ. 1954 сылга колхозтар аһыһа биһрүн тиһөөй харал туһулааһун ситиһэр. Кууку-тү сарайлары бэрэбиһанын толоору туһан оһоргоһунуу.

6. Төрүү тыба табалары муус устар 1-ги күнүн аһсаан-ка төрүү мистэтигэр тлэрдэр. Төрүөхх бэлэмниһин өрдэтүн ыһага. Сага төр-үгү хаартыг, тыһаан, там-ныһаан толору харыһаанар даһааһаан олохтуурга.

7. Ырыһааһа табалары доруубат таһаараттан булчуҕу

арааран тутарга уонна иһи-дери көрүүгү - харыһаны зоо-вет специалистар сүбэһирини оһор ыһага.

8. Үчүгү үлдүрүдөөх, үс-күдүгү көрүүнөөх, колдургу мистэлаах тыһы, атыһ табалары тускаары, таба үлү-рүнү сүтэриһини ситиһэрэг уонна сүтүмэрээһин түчүтүн уоһулааһы олохтуурга.

9. Табаны саһынары тэ-риллиһаахтыг митара, бөрү-тиһини ыһар уһсааны эр-дэттэн аһаарыһаары сасыкы-тан сүтүмэрдиһэр, саһтары биһрэмкөөгү буюуруу саас-таах тыба табалары таба атын группаттан арааран тутар-га. Саһтарга биһит таһаар ууоһууларын хааһы аһы ыһа-та. Сиг саһтаргар баар тыба уонна кыһа табалар 90 бырыһанга иһит итэргэһэ суох туһугу итэргэ.

10. Таба туһата суох өлү-түн бекатан таһаарбаха, та-ба бородуусууһатын, эһин, тиһитин элбэтэргэ уонна үр-дүк хаачыһаабылаах буюуруу-дун ситиһэрэг.

11. Таба туһата суох өлү-түн бекатан таһаарбаха, та-ба бородуусууһатын, эһин, тиһитин элбэтэргэ уонна үр-дүк хаачыһаабылаах буюуруу-дун ситиһэрэг.

КҮНДҮ ТАБААРЫСТАРИ

Ыһити, советскай Ило дол-дубут иһити өтүгэр эс чэлиһ сайлар кмиһэр оһо-ру уонна коммунизм сөһүнү устуһ иһин дииһи эрэлээх-түтү баран иһэр. Ыһити дол-дубут иһити быһаастыбатын сүтүн салаага буолааһы социалистическай индустрия моһуну күһүтүгэр тлэрдэр, тыа хаһаайтыбатын бө-родукуттарынан дэлэтин сурь-устары практыческайдык бы-лаары коммунистическай ту-дуу программатын сүткөн со-лооһаа араһыһаан хаһынын буолар. Ыһитини бу сөрүк би-иһи иһитинигэр оһус ыһаа-лаах, советскай парод бугу-түтү сурьуну быһаатын тыу-дурго аһааһа маар дүүстөрү хараһабаха үздэтигэр див биһити эрээбит.

Ығыры муннах кыттылаахтарынан биһ санаан ыһылына.

ОРОЙУОН СОВЕТЫН БЭИИС СЕССИЯТЫГАР

БАСТЫНГАР ОНЫТТАРЫН ТАРБАТЫАХЫН

Сотуртарыга узамтыгтор до-
кументтарын оройуоннары Со-
ветин бэиис сессията буулан
ааста. Сессия И.В. Кыбаргал-
лаах түгээх буутаанын туру-
гуун турунуу оуна уореро
сукхтары, ыра уорехтоохтор
уоретин турунун боптуруо-
ры дүүлээстэ.

Турмузуурут боптуруо-
тарга сессия кытталыаачы
оуна депутаттар кыииктик
капеститилэр.

Кепеститне тыл этвэччилэр
түгээх буутаанын тершиин-
ге асыкт еттүгөр табыралы-
дыктыг итвэстэр тураткыла-
дыктарын сыгытын крпик-
калаталар.

Сессия, Узду Октябрь ичи-
нинан кыткылыкт социалист-
тик өбөнүз т т и с т и б и н
Молотов аатынан колхозтан
ураты колхозтор тодоротох-
торун бөлөөтүр. Ордук мө-
лөктүк буутаанын тарбиит-
терин түмүгөр «Түмсу» кол-
хоз Совет председатели таб.
Суздалов П.Д., колхоз предсе-
датега таб. Попков В.П., 16,7
бырышан, отгон Калинин аа-
тынан колхоз Совет председ-
датега таб. Березков Е. И.,
колхоз председатели Ефимов
Г.И. 16,3 бырышан өрө то-
лобурттар.

Түгээх буутаанын мөд-
төрүн бөрштининин буучу-
тары буага тершин ситвэ
суора буоубот. Ол курдук бу-
чуттары хойугатан табыралы,
кеченин оуна да атын наала-
даахтарынын ситвэ суох хаач-
чынын, буутаанын күнөтө бы-
зыкташ тершин суора үгүс но-
виляктар саалайышкыларын
тапарылдыбыт. Холубур,
«Түмсу» колхозка 3-нэ тийиш
буулууттарга көлөү сөзүнө

ынак дьери бэралдыбох. Итин-
ше көлөтө суох буучу-
ттар бир да сөлүкүблалары ту-
раратташтар. «Ойон суола-
уона Иланиш аатынан кол-
хозко сорох буучу-ттар бала-
таанышан дьарыстамыттар,
Угэре колхозтарга сөрбииттар
уулаары ситвэ суох. Сорох
буучу-ттар олохтох түгээри
маарынан сымыан кичейиш
буучу-ттар ошунтар, көзүн булу
(кырыш) каталар, тини бу-
тааныннар суора бирот
буоудуун табыралыттар. Кол-
хоздаахтар түгээх буутааны
ыгыт итвэстөөх буоудуу-
ра намышарын сессия тэрэ-
уун узду бир сүрүн итвэби-
нин аахта.

Кыииктигөр оройуонунан
конторанын директор таб. Ван-
шөв түгээх буутаанын сө-
дөлүккө уруттан сылланасы-
гынын, факторы сөзөйлөсө
дөригитин сөтөөх көрөбүз
туруобуратын, буучу-ттары
наадалаах сага табыралы,
хааччынын адынын бы-
таанык тарышарын, депутат-
тар кыиикталаалар.

Оройуон Совети түгээх бу-
тааныннар табыралыдык
итвэстери туратарга мөдүт-
ка. И.В. Кыбаргаллаах түгээх
буутаанын быдалын 105
бырышан, отгон Конституция
күүн көрөсө 70 бырышантан
итвөрө суору толорго сору-
ту туруора. Ол ичинтан бу-
чуттарга партия оуна прав-
лөөтө нарк маатериалын
ошун өр көтөрөрө алымын
сага наадаларын кыиикти ө-
дөтүгөс сөзбөстөн, политиче-
скы маасабга үзүп куурур-
око ылда. Сессия бир боптуруоска
кыг быаарыныш алымына.
Сессия кыиик боптуруоска

уореро сукхтары оуна ыра
уорехтоохтары уоретин оуде
жөтүктөх төрөлөтүнүн бөлө-
тө. 1953-54 уорө сымалар
уореро сукхтары оуна ыра
уорехтоохтары уоретин била-
нын толорууру Совет председ-
датега т.т. Саловин И. О.
(Абай), Суздалов И. Д. (Жолубу)
уэлип шыпалаттар. Уореро
сукхтары азынсынар билигин да
чуждалаамайттар.

Сорох хааналыстыбааный
торктээр саалайышчылар, жө-
ктөрү председателирө бөл-
дөрип донорго уорешинларын
сөтөөх усулуобуулары терби-
бөтөхтөр.

Уореро сукхтары уоретинге
суурун үгүс — культурамен-
туралык дьарыстаттар, культури
смытар, общественнай терлэ-
дөөр ситвэ суох таргала-
дыктар. Отгон уерох оройу-
нады саалайын сөзбөстөсүлө
таб. Саловин Н. М. саалайын
оуна хонтуруоу ситвэ суох-
ту олохтоохто алымына.

Оройуон Совети, 1953-54 уө-
рө сымалар бэралдыктыг била-
нын толоруууга бары Совет,
колхоз председателирин, ха-
налыстанынан терлэтээр са-
лаагыларынн эбөлөстөмүш
кыг быаарыныш алымына.

Сессия тэрэбин боптуруос-
ка — узамтыгтор депутаттарын
оройуоннары Советин исолю-
куну председателирө, Ивөө
— Дуркиннаагыр быаарыныш
уюкуну депутаттар таб. Са-
винов Александр Тимофеевичи
анаата.

И. ЕФИМОВ, райсовет исолюкуну секретара.

БЫЛАНЫ

Уп-кык узамтыгторун наалаах
сөмүлүн уошай мушкыра. Муома
оройуон бастыг буучуларыни
социалисттик кытаалык
кыларыналар дүүлээсип-
те. Итинше сөзбөстөн Узду
Октябрь чүгээх совхозка бэр-
алдыктыг түгээх буутаанын
быдалын 70 бырышанга то-
дорго эбөлгөтөстөмүш алы-
нан бары быдалын 160 быры-
шан толордоубот.

ТАГЫНАН

Сөзү чаматар: т.т. Конка-
лов Н.М.—232, Березков Е.И.—
188, Ефимов Г.И.—163 оуна
Коркин И.П.—126 бырышан
сөзөоналары быдаланын то-
дордоубот.

Сезоннары быдалаи аныктын
суотурга буучу-ттарынын
өссө кышталыахтык бутуур-
га бардалаахты.

П. ЕФИМОВ.

Сага табаары хахан тагнабыт

МАЙГАР. («ХК» корр.)
Асыкт сыдаларга тагарыш-
тынын сезоннар тагарыш-
тыныг итвэс Молотов аатынан
колхозка быгыны сезонга
өмөс атылган эрөр.

Билигин көмг партия оу-
на правительствө нарк мате-
риалын олодун тупсарыа
советскай эриини кыгытар
оуна сабыналар дабыдалга
ардалы иланымын көрөдөр.
Отгон Маарынадагы факто-
ры маарыналар адынын
27 күнүттөн сөтпөшүн туу-
гөр дьери намынанырө чы-
лган оуна бурдук атыла-
матта.

Тапарыш тыиынтин турунун
сөтпөшүрөк пөйлөшкө Советин
сессиятыг алымын 31 күн-
нүгөр дүүлдөндөдөбүт. Отгон

колхоз председатели Г. Саловин
И. О. И.В. тапарыш тыиынтин
тупсарыа бааарылаах да-
лыл алымыта.

Ити уруунан, Совет предсе-
датега таб. Атласов Г. С. сес-
сия ызымыг бааарыныштын
толортуруга көрөбүз олох-
тообот.

Нөйлөшкөргө сага субос-
ага тагарыш билингө дьери та-
лаарылган атылаах ылкы.
Бу курдук нөйлөшкөргө
алынан тагарынан хааччыны-
га советскай эриин көпүгү
оуна дьалтышкылаачылар при-
дөбүн көбүн олодуну күнүгү
мытыахка сөтпөшүн. В.У.И.
дьяхтарга сөтпөшүн апын-
тардагы тунаахкыг терлэ-
дөр оройоолдору наадалаах

ВИГЭ ТЫЛЫН ТОЛОРДО

УРАНАЛААХ. («ХК» корр.).
Калинин аатынан колхоз ас-
чата Василин С.Г. уруок жө-
дөтөсүн отгон IV кыбаргалар
буучурун азын бэралдык
оуна эрө 56 сөлүкүблалаах
түгээри буулан тургубатта.

Ол ичин кыиик колхоз пра-
влетени И. Кыбаргалга буучу-
ттар ахсаанынгарын уурашты.

Били быгыл минигин IV кы-
баргалга буучурун анааг,
урукуг итвөрүнүн көнөрүгүнө
дун көрдүктүн колхоз пра-
влетени алынып, эрө бурду
Василин кырыларга буучу Н.
С. урукууска сынаарылган бу-
туу таскыббатта.

Кыиик Остриорө чыбын алымы-
ны эбөлгөтөстөбүтүн 40
бырышан ошунтар, 41 быры-
шан толорубатта. Отгон били-
нин V дьелде туругунун 71
бырышан толорон турган,
Сталскай Конституция күнүгө
көрсө 100 бырышантан итвө-
рө суох кыбаргаларга била-
нын толорго эбөлгөтөстөмүш
алымына.

Ити курдук Василин С.Г. уру-
кун бөйгүн итвөрүнүн көнөрү-
гөтө эпит тычтын чьестөөхтө
толордо.

Ичиниттин итинше, колхоз
быг бастыг буучу-ттары бу-
лар бьарыбыт.

Билигин колхозну донорла-
ры: Саловин П. Х., Ризалскай
Е. В. үгүт алынан билаанын
будан апыра толорон, колхоз
уореро бэралдын аналар.

Таб. Саловин 1956 сымлан,
отгон таб. Ризалскай 1948 сым-
лан доорилан узамтылар. Кы-
шлар буучулары узамтыгөр үгүт
ызымыгар оуна ширейи кити-
гө балачу адык ошоттары му-
шунулар.

Маына ордук чороботон, үгүт
алыман түрөтин боптуруулар
кышлар ошоттарын бэлештир
наадалаах.

Савс, хаар харарадар өрө
мапар шаарты көмчөтөр, са-
лынык ширейи бөлөөр көрө-
стө сылдык, ылымышалаах-
тык өртүрүт.

Билинин бирөөмөрө икитвө-
төс көбө сылдык сага тара-
салга сиргө мөчүтин, апын
үгүтөриин ситилээр Ханна
көргө «сирдиргөриной» туу-
лар хонуюн, үгүт уурач, уруг
алы астычар ширейи өрдөтөн
бөлөмөттөлөр.

Салын кумаар сага, ынары
күнгө түгөрө үгүт буудалла-
хтары, амы кыиик ардын тер
бирөөмөрө түгөтөлөр. Бых и-
нини, ынары коточто кылырөн,
уюсуулууктарга дьери сым-
лаахталар. Билан бүтүн бары,
бостуктарыга туттаран, алгем
алымына атытталар.

Ынах төрөбүтүн кыиик бир

Сибээс үлэтин тупсарыаха

Коммунистическай партия
оуна Советскай Пранилте-
ствө советскай былаас үскө-
бөт магнайгы күнүртөтин
ыла долду сибөзүн сабына-
нар оуна бергеретер үзүни
шыпалаттар.

Билин узду сырдыгыт В.П.
Ленин 1918 сымлаахха Сибээс
паркомун төригөрөр ханна
сибээс суох, оино госуарствө
суох, отгон ханна сибээс бары
оино госуарствө бары, ол ханна
госуарствө сүүрар тамыра,
хамыры сүрвэ сибээс буод-
лар дун өшпөт.

Ила долду сибөзүн, суодис
транспарн салдык бөрө-
гөтүгө партия XIX съезе са-
на сорукутары тургубатта.

Билин оройуон сорох Совет-
тарын оуна колхозтарын са-
далаачыларга советскай си-
бээс суодатын ситэ өбөлгөтө-
түтү, бу үгвэ өшпөтө билми-
ненин сымлааналарын бэр-
алдыттар наадалах. Итин по-
чураабаттан, далам көлөсө-кү-
бө ситэ хааччылыбгыттан,
суодис сөтөтөөхтү ошундур-
дубаттан, далам дьалыгөр
оногур, өрөмүчөниш олох на-
тылыббаттан керөкүх сөй.

Былар раисет исолюкуну
засезацитин быаарынын
сымла уулан тагарыштын
сибөөтөрө Воропидов аатынан
колхозу кытта далам аяара
дугабырадылабыкка ха-
лыкта тагарылашкан. Отгон
дугабыра «огонот» баран
Калинин аатынан колхоз прех-

ий узастарга партор эабөхтө
ошотон коюулуудулар. Ош
кычкыш, ынары азын ош
ачкыштан, быр анылагы эабө
тыгуналар.

Ширей төрөбүтө икит ө-
төрө кыиик апар ип буоудун
ылкы, ылымыгө икити үгүт
өшөрүн кытуугу туура кычкы-
лар. Онуку ылымын апын
өшөрийн буоуду тутан, бир
дүй өшөрийн ситилээр бө-
дөр. Икити өштөтөр итинше
дөр апын эабөхти бөттөрө
эмөрөлөр.

Ылап бутан баран, апын өмө
сипер үгүт барамытын көчө
ининин, бөригин 10-15 мушт
тө узастарга ширейгө сым-
таалар. Отгон ынах бөригө ста-
мынан, ынары өшөй дьалыгөр
көй буоларын ситилээр.

Маасас азын узастар туу-
тузаттын инама, апын үгүткө
бөрдүгөр көмөлөр.

Бастыг доорлар узалары
дуналаах өтө итинше өрө б-
лөт. Ситишылдык ошоттору-
сулары барытын түмөр, теретер
наадалаах. Билин партияны
теритвэбит бастыгынар ошот-
тары кыииктик тагарырга со-
рук турурунар.

Н. А. ЕФИМОВ,
Молотов аатынан
колхоз партиянын
төрилетин секретара.